

PADAVIN JE BILO MAЛО, A SO BILE DOBRO RAZPOREJENE

Padavin je bilo v vegetacijskem obdobju malo, do prvega oktobra kar 483 l/m² prema- lo, a v najpomembnejšem obdobju cvetenja, oploditve in hitre rasti celic je bilo na srečo

Kar se tiče varstva oljč pred boleznimi in škodljivci, bi lahko letos leto označili kot leto brez večjih posebnosti, pravi Matjaž Jančar, svetovalec za varstvo rastlin pri KGZ Nova Gorica, ki nadaljuje, da kljub temu velja omeniti nekaj specifičnih pojavov kot posledi-

ventivno ukrepali s fungicidi.

Oljčni molj se je pojavljal v manjšem številu kot v preteklih letih, kljub temu so v posameznih oljčnikih opazili številčnejše odpadane plodov. Praviloma se več odpadil plodov opazi pod obilno rodnimi drevesi.

Zorenje oljč poteka precej različno glede na tip tal, obloženost dreves, podlage in tehnologijo v nasadih. Optimálni čas za obiranje oljč je treba letos še bolj prilagoditi stanju v nasadi. Nekateri oljčarji so začeli z obiranjem zgodnjih sort (leccino, maurino, pendolino) že začetek oktobra, do konca meseca pa priporočajo, naj bodo te sorte obrane na vseh legah. Tudi od točke poškodovanje plodove poznej sort je treba čim prej pobrati.

Ocenjujejo, da bo v večini nasadov najpri- mernejši čas za obiranje naše najbolj zastopane pozne sorte istrske belice konec oktobra in v prvi dekadi novembra. Na preobloženih dre- vesih je zorenje lahko tudi dva tedna kasneje.

24. oktober 2018

SLOVENCI IN HRVATI ZAŠČITILI OLJČNO OLJE IZ ISTRE

V uradnem listu Evropske unije je bila pretekli teden objavljena skupna vloga Slovenije in Hrvaške za zaščito oljčnega olja pod imenom »Istra« (zaščiteni označba porekla). Ta skupna vloga ne bo vplivala na že zaščiteno slovensko oljčno olje z imenom ekstra deviško oljčno olje slovenske istre.

Hrvaška je leta 2016 pri Evropski komisiji vložila vlogo za registracijo oljčnega olja »Istarsko ekstra djevičansko maslinovo ulje« (zaščiteni označba porekla). Slovenija je imela ugovor na to vlogo, saj je slovensko

oljčno olje ekstra deviško oljčno olje slovenske istre z zaščiteno označbo porekla pri Komisiji registrirano že od leta 2007. Zaradi slovenskega ugovora je Komisija Slovenija in Hrvaško pozvala k dogovoru. Oljčkarji z obe strani meje so se na pogojanjih sporazumeli, da bosta namesto hrvaške vloge Slovenija in Hrvaška pripravili skupno vlogo za zaščito oljčnega olja iz slovenske in hrvaške istre z imenom »Istra«. Skupno vlogo oziroma specifikacija je hrvaško ministrstvo za kmetijstvo maja 2017 posredovalo v ponovno obravnavo Evropski komisiji. Če ugovorov ostalih držav članic in

tretjih držav ne bo, bi lahko olje registrirali v 6 do 12 mesecih.

V primeru uspešno zaključenih postopkov bo za Slovenijo in Hrvaško to druga skupna zaščita kmetijskega proizvoda. Leta 2015 sta z zaščiteno označbo porekla skupaj že začeli istrski pršut. Letos mojega so hrvaški in slovenški čebelarji pripravili skupno vlogo za zaščito istrske medu, razmišljajo pa tudi o pripravi skupne vloge za zaščito istrske sira. Na področju oljčnega olja pa bi bilo to sploh prva skupna zaščita dveh držav v Evropi.

III. Poklukarjevi dnevi Napredok čebelarstva v zadnjega četrtna stoletja je zavidljiv

Marjan Papež

Poklukarjevi dnevi, 3. znanstveno posvetovanje o čebelah in čebelarstvu, ki so potekali na Kmetijskem inštitutu Slovenije, so prinesli več kot dvajset novih strokovnih in znanstvenih prispevkov s področja čebelarstva.

Nova znanja in spoznanja kažejo, da bo čebelarjenje v našem in širšem evropskem prostoru še bolj zahtevno; po eni strani zaradi podnebnih sprememb, po drugi zaradi novih bolezni in škodljivcev, po tretji pa zaradi vse bolj negotovih čebeljih paš. Ugotavljajo tudi, da je pomajkanje znanja pri čebelarjih še vedno ozko grlo za bolj uspešno in ekonomično čebelarjenje.

Referenti so svoje izsledke predstavili v več sklopih. V prvem so se ozrli v čebelarsko zgodovino, kjer je Marjan Papež predstavil poimen projekta »Obnova in razvoj slovenskega čebelarstva« iz leta 1992, ki je botroval dinamičnemu razvoju čebelarstva v zadnjega četrt

stoletja. Možnosti prenosa znanj v praksu skoz novoustanovljeno Slovensko čebelarsko akademijo pa je predstavila Damjana Grobelšek. Da je sedaj čebelarstvo brez dvojna del kmetijstva (kar pred dobrimi petindvajsetimi leti ni bilo), je dokazala predstavitev Darje Šolar iz Laškega, mlade prevzemanice čebelarske kmetije, ki je dejavnost razširila ob sofinanciranju s sredstvi skupne kmetijske politike.

MED NI ENAK MEDU

Mojca Korošec je predstavila izsledke o zaznavi arom medu med mladimi potrošniki; najbolj jih je bila všeč aroma akacijevega medu, najmanj pa aroma medu oljne ogriščice. Za čebelarje praktike je bila zanimiva predstavitev Špelle Zarnik o pridobivanju matičnega mlečka sočasno ob vzreji matic. Prvi izsledki so, da je pridobivanje mlečka - brez večje škode za razvoj matic - možno.

Med tujimi referati naj izpostavimo prispevek o selekciji čebel na odpornost proti varojam ter praktične preskuse zdravil proti varoji.

Zbrani na posvetu, ki sta ga organizirala Slovensko akademsko čebelarsko društvo (SACD) in Kmetijski inštitut Slovenije.

BOLEZNI ČEBEL: VIRUSI IN BAKTERIJE NE SPLO

V sklopu predavanj o zdravstvenem varstvu čebel sta Ivan Toplak in Laura Šimenc govorila o virusih pri čebelah. Že poznani pa tudi novi virusi namreč povzročajo nove in nove težave čebelarjev in niti ne zavedamo se, za koliko prikritih izgub čebeljih družin so krivi prav virusi.

O hudi gnilobi čebelje zalega, ki se je pri čebelah v zadnjih letih spet bolj razširila v Sloveniji, (za ljudi ni nevarna) je spregovorila

Jerica Vreček Šulgaj. Po predstavitvi se je v zelo zanimivi razpravi odpilo nekaj vprašanj, kot npr. čas zapore premika čebel na območjih, kjer se je bolezen pojavila; pa načini in učinkovitost obveščanja čebelarjev, neprepoznavanje bolezni, pojavlja novih žarišč na že okuženih območjih in nenezadnje čebelnjak, ki niso evidentirani v centralnem registru čebelnjakov.

Drugi dan posvetu so udeleženci obiskali Veterinarsko fakulteto Univerze v Zagrebu in spoznavali biologijo in bolezni čebel.

